

SKUPNO STALIŠČE (ES) ŠT. 22/2006,
ki ga je sprejel Svet dne 25. septembra 2006
z namenom sprejetja Uredbe (ES) št. .../2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne ... o pravu, ki
se uporablja za nepogodbene obveznosti („Rim II“)

(2006/C 289 E/04)

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA —

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti ter zlasti členov 61(c) in 67 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Komisije,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora ⁽¹⁾,

v skladu s postopkom, določenim v členu 251 Pogodbe ⁽²⁾,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Skupnost si je zadala cilj ohranяти in razvijati območje svobode, varnosti in pravice. Za postopno vzpostavitev takšnega območja bi morala Skupnost sprejeti ukrepe, povezane s pravosodnim sodelovanjem v civilnih zadevah s čezmejnimi posledicami, in sicer v obsegu, v kakršnem so potrebni za pravilno delovanje notranjega trga.
- (2) V skladu s členom 65(b) Pogodbe so med temi ukrepi tudi tisti, ki spodbujajo združljivost predpisov, ki se uporabljajo v državah članicah glede kolizije zakonov in sporov o pristojnosti.
- (3) Na zasedanju v Tampereju dne 15. in 16. oktobra 1999 je Evropski svet potrdil načelo vzajemnega priznavanja sodb in drugih odločb pravosodnih organov kot temelj pravosodnega sodelovanja v civilnih zadevah ter pozval Svet in Komisijo, naj sprejmeta program ukrepov za izvajanje navedenega načela.
- (4) Svet je dne 30. novembra 2000 sprejel skupni program ukrepov Komisije in Sveta za izvajanje načela vzajemnega priznavanja odločb v civilnih in gospodarskih zadevah ⁽³⁾. Program ukrepe za usklajevanje predpisov glede kolizije zakonov opredeljuje kot ukrepe, ki olajšujejo vzajemno priznavanje sodb.

(5) S Haaškim programom ⁽⁴⁾, sprejetim dne 5. novembra 2004, je Evropski svet pozval k aktivnemu nadaljevanju dela v zvezi s predpisi glede kolizije zakonov v zvezi z nepogodbenimi obveznostmi („Rim II“).

(6) Pravilno delovanje notranjega trga zaradi večje predvidljivosti izida pravde, pravne varnosti ter prostega pretoka sodnih odločb zahteva, da predpisi držav članic glede kolizije zakonov določajo uporabo istega nacionalnega zakona ne glede na državo sodišča, kjer je vložena tožba.

(7) Materialno področje uporabe in določbe te uredbe bi morale biti skladni z Uredbo Sveta (ES) št. 44/2001 z dne 22. decembra 2000 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah ⁽⁵⁾ („Bruselj I“) in Rimsko konvencijo o pravu, ki se uporablja za pogodbene obveznosti ⁽⁶⁾.

(8) Ta uredba bi se morala uporabljati ne glede na vrsto sodišča, ki obravnava postopek.

(9) Zahtevki, nastali zaradi „acta iure imperii“, bi morali vključevati zahteve zoper uradnike, ki delujejo v imenu države in odgovornost za dejanja državnih organov, vključno z odgovornostjo javno imenovanih uslužbencev. Zato bi bilo treba te zadeve izvzeti iz področja uporabe te uredbe.

(10) Družinska razmerja zajemajo starševstvo, zakonsko zvezo, svaštvo in sorodstvo v stranski vrsti. Sklicevanje v členu 1(2) na razmerja, ki imajo primerljiv učinek kot zakonska zveza in druga družinska razmerja, naj se razlagajo v skladu s pravom države članice, v kateri je sodišče, ki obravnava postopek.

(11) Pojem nepogodbene obveznosti se v državah članicah razlikuje. Zato bi se morala za namene te uredbe izraz nepogodbena obveznost razumeti kot avtonomen pojem.

⁽¹⁾ UL C 241, 28.9.2004, str. 1.

⁽²⁾ Mnenje Evropskega parlamenta z dne 6. julija 2005 (UL C 157 E, 6.7.2006, str. 371), Skupno stališče Sveta z dne... (še ni objavljeno v Uradnem listu) in Stališče Evropskega parlamenta z dne... (še ni objavljeno v Uradnem listu).

⁽³⁾ UL C 12, 15.1.2001, str. 1.

⁽⁴⁾ UL C 53, 3.3.2005, str. 1.

⁽⁵⁾ UL L 12, 16.1.2001, str. 1. Uredba, kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo Komisije (ES) št. 2245/2004 (UL L 381, 28.12.2004, str. 10).

⁽⁶⁾ UL C 27, 26.1.1998, str. 34.

- (12) Enotna pravila, uporabljena ne glede na pravo, katerega uporabo določajo, lahko omogočijo preprečevanje izkrivljanja konkurence med pravnima strankama Skupnosti.
- (13) Načelo *lex loci delicti commissi* pomeni temeljno rešitev v zvezi z nepogodbenimi obveznostmi v skoraj vseh državah članicah, vendar je praktična uporaba tega načela v primeru razpršenosti dejavnikov primera na več držav lahko različna. Takšno stanje ogroža pravno varnost.
- (14) Enotna pravila izboljšajo predvidljivost sodnih odločb in zagotovijo razumno ravnotežje med interesi osebe, za katero se zatrjuje, da nosi odgovornost in osebe, ki je utrpela škodo. Povezava z državo, v kateri je neposredna škoda nastala (*lex loci damni*), vzpostavi pravično ravnotežje med interesi osebe, za katero se zatrjuje, da nosi odgovornost in osebe, ki je utrpela škodo, in tudi odraža sodoben pristop k civilnopravni odgovornosti in k razvoju sistemov objektivne odgovornosti.
- (15) Pravo, ki se uporablja, bi se moralo določiti na podlagi tega, kje je nastala škoda, ne glede na državo ali države, v katerih lahko pride do posrednih posledic. Zato bi morala biti v primerih telesne poškodbe ali materialne škode na premoženju, država, v kateri je nastala škoda, tista država, v kateri je prišlo do telesne poškodbe ali kjer je nastala materialna škoda na premoženju.
- (16) Splošno pravilo iz te uredbe je „*lex loci damni*“ iz člena 4(1). Izjema od tega splošnega načela je člen 4(2), saj vzpostavlja posebno povezavo, kadar imata stranki običajno prebivališče v isti državi. Določbo člena 4(3) bi bilo treba razumeti kot „odstopno klavzulo“ glede na člen 4(1) in (2), kadar je iz vseh okoliščin primera razvidno, da je škodno dejanje očitno v tesnejši zvezi z drugo državo.
- (17) Treba bi bilo določiti posebna pravila za primere posebnih škodnih dejanj, kjer splošno pravilo ne omogoča razumnega ravnotežja med zadevnimi interesi.
- (18) V zvezi z odgovornostjo za izdelke naj bi predpis glede kolizije zakonov upošteval cilje pravične razdelitve tveganja, ki je del sodobne družbe z visoko razvito tehnologijo, varovanja zdravja potrošnikov, spodbujanja inovacij, zagotavljanja neizkrivljene konkurence in poenostavitve trgovine. Uravnotežena rešitev v zvezi s temi cilji je vzpostavitev kaskadnega sistema povezovanja dejavnikov skupaj s klavzulo predvidljivosti. Prvi dejavnik, ki ga je treba upoštevati, je pravo države, v kateri je imela oseba, ki je utrpela škodo, v času nastale škode običajno prebivališče, če se je izdelek tržil v tej državi. Drugi elementi v kaskadnem sistemu se sprožijo, če se izdelek ni tržil v tej državi, brez poseganja v člen 4(2) in v možnost izrazito tesnejše povezave z drugo državo.
- (19) Posebno pravilo iz člena 6 ni izjema od splošnega pravila iz člena 4(1), ampak zgolj njegovo pojasnilo. Glede nelojalne konkurence bi moral predpis glede kolizije zakonov varovati konkurente, potrošnike in splošno javnost ter zagotavljati pravilno delovanje tržnega gospodarstva. Povezava s pravom države, v kateri so razmerja med konkurenti ali skupni interesi potrošnikov prizadeti ali bi lahko bili prizadeti, je na splošno v skladu s temi cilji.
- (20) Nepogodbene obveznosti, nastale zaradi omejevanja konkurence iz člena 6(3), bi morale zajemati kršitve tako nacionalnega konkurenčnega prava kot konkurenčnega prava Skupnosti. Pravo, ki se uporablja za takšne nepogodbene obveznosti, bi moralo biti pravo države, na katere trgu ima omejitvev učinek ali bi ga lahko imela, pod pogojem, da je učinek neposreden in bistven. Kjer škoda nastane v več kot eni državi, naj se uporaba katerega koli prava teh držav omeji na škodo povzročeno v tej državi.
- (21) Med primere zadev, ki so zajete v členu 6(3), sodijo prepoved sporazumov med podjetji, sklepi podjetniških združenj in usklajena ravnanja, ki bi lahko vplivali na trgovino med državami članicami in katerih cilj ali posledica je preprečevanje, omejevanje ali izkrivljanje konkurence v državi članici ali na notranjem trgu, kakor tudi prepoved zlorabe prevladujočega položaja v državi članici ali na notranjem trgu.
- (22) Glede okoljske škode, člen 174 Pogodbe, ki določa, da bi bilo treba doseči visoko raven varstva, ki temelji na previdnostnem načelu in načelih, da bi bilo treba delovati preventivno, da je treba okoljsko škodo prednostno odpravljati pri viru in da mora plačati povzročitelj obremenitve, popolnoma opravičuje uporabo načela diskriminacije v korist osebe, ki je utrpela škodo. Vprašanje, kdaj lahko oseba, ki zahteva odškodnino, izbira pravo, ki naj se uporabi, bi bilo treba določiti v skladu s pravom države članice, v kateri je sodišče, kjer poteka postopek.
- (23) Glede kršitev pravic intelektualne lastnine bi bilo treba ohraniti splošno priznano načelo *lex loci protectionis*. Za namene te uredbe bi bilo treba izraz „pravice intelektualne lastnine“ razlagati v pomenu, na primer, avtorske pravice, sorodne pravice, pravice *sui generis* za varstvo zbirke podatkov ter pravice industrijske lastnine.
- (24) Točna vsebina pojma delovanja delavcev in delodajalcev, kot je stavka ali izprtje, se v državah članicah razlikuje in je urejena v skladu z notranjimi predpisi vsake države

članice. Zaradi tega ta uredba temelji na splošnem načelu, da se uporablja pravo države, v kateri je prišlo do takega delovanja delavcev in delodajalcev, s ciljem, da se zaščitijo njihove pravice in obveznosti.

- (25) Posebno pravilo o delovanju delavcev in delodajalcev iz člena 9 ne posega v pogoje v zvezi z izvedbo takega delovanja v skladu z nacionalno zakonodajo ter ne posega v pravni status predstavniških organizacij delavcev ali sindikatov, kakor je predvideno v nacionalni zakonodaji držav članic.
- (26) Treba bi bilo predvideti posebna pravila za primere, kjer škodo povzroči dejanje, ki ni škodno dejanje, na primer neupravičena obogatitev, negotiorum gestio in culpa in contrahendo.
- (27) Culpa in contrahendo je za namene te uredbe avtonomen pojem, za katerega ni nujno, da se razlaga v okviru pomena, ki ga ima v nacionalnem pravu. Vključeval naj bi kršitev dolžnosti razkritja in prekinitev pogodbenih pogajanj. Člen 12 zajema le nepogodbene obveznosti, ki predstavljajo neposredno povezavo z dejanji pred sklenitvijo pogodbe. To pomeni, da se uporabljajo člen 4 ali druge ustrezne določbe te uredbe, če oseba med pogajanjem o pogodbi utrpí telesno poškodbo.
- (28) Strankama bi bilo treba dovoliti, da se lahko izrecno odločita, katero pravo se bo uporabljalo za nepogodbene obveznosti, da se tako spoštujejo nameni strank in okrepi pravna varnost. Primerno bi bilo zaščititi šibkejšo stranko, tako da se ta izbira omeji z določenimi pogoji.
- (29) Upoštevanje javnega interesa upravičuje, da lahko sodišča držav članic v izjemnih okoliščinah uporabijo izjeme na podlagi javnega reda in prevladujočih obveznih določb.
- (30) Prizadevanje za razumno ravnotežje med strankama zahteva, da se, kolikor je to primerno, upoštevajo pravila o varnosti in ravnanju, ki veljajo v državi, v kateri je bilo povzročeno škodno dejanje, četudi se za nepogodbeno obveznost uporablja drugo pravo. Izraz „pravila o varnosti in ravnanju“ bi bilo treba razumeti tako, da se nanaša na vse predpise, ki so v kakršni koli povezavi z varnostjo in ravnanjem, vključno na primer s predpisi o varnosti v cestnem prometu v primeru nesreče.
- (31) Treba bi se bilo izogibati stanju, ko so predpisi glede kolizije zakonov razpršeni med več instrumenti ter obstoju razlik med temi predpisi. Vendar pa ta uredba ne izključuje možnosti vključitve predpisov glede kolizije zakonov v okviru nepogodbenih obveznosti v predpise Skupnosti v zvezi s posebnimi zadevami.

Ta uredba ne sme vplivati na uporabo drugih instrumentov, ki opredeljujejo določbe, katerih namen je spodbujati pravilno delovanje notranjega trga, če se te določbe ne morejo uporabljati skupaj s pravom, določenim s pravili te uredbe.

- (32) Zaradi spoštovanja mednarodnih obveznosti, ki so jih prevzele države članice, ta uredba ne sme vplivati na mednarodne konvencije, katerih pogodbenice so ena ali več držav članic v času, ko se sprejme ta uredba. Komisija bi morala za zagotovitev lažje dostopnosti veljavnih pravil na podlagi informacij, ki jih predložijo države članice, objaviti seznam zadevnih konvencij v Uradnem listu Evropske unije.
- (33) Komisija bo Evropskemu parlamentu in Svetu predložila predlog v zvezi s postopki in pogoji, v skladu s katerimi bi se lahko države članice v svojem imenu v posameznih in izjemnih primerih v zvezi s sektorskimi zadevami pogajale in sklenile sporazume s tretjimi državami, ki bi vsebovali določbe o pravu, ki se uporablja za nepogodbene obveznosti.
- (34) Ker države članice ne morejo v zadostni meri doseči cilja te uredbe, ampak ga je mogoče zaradi obsega in učinkov uredbe bolje doseči na ravni Skupnosti, lahko Skupnost sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti, kakor je navedeno v členu 5 Pogodbe. V skladu z načelom sorazmernosti iz istega člena, ta uredba ne prekoračuje okvirov, ki so potrebni za doseg navedenega cilja.
- (35) V skladu s členom 3 Protokola o stališču Združenega kraljestva in Irske, ki je priložen Pogodbi o Evropski uniji in Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti, sta Združeno kraljestvo in Irska sporočila željo, da bi sodelovala pri sprejetju in uporabi te uredbe.
- (36) V skladu s členoma 1 in 2 Protokola o stališču Danske, ki je priložen Pogodbi o Evropski uniji in Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti, Danska ne sodeluje pri sprejemanju te uredbe, ki zato zanjo ni zavezujoča in se zanjo ne uporablja —

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

POGLAVJE I

PODROČJE UPORABE

Člen 1

Vsebinsko področje uporabe

1. Ta uredba se v primeru kolizije zakonov uporablja za nepogodbene obveznosti v civilnih in trgovinskih zadevah. Ne

uporablja se zlasti za dohodkovne, carinske ali upravne zadeve, kot tudi ne za odgovornost države glede dejanj in opustitev pri izvajanju državne oblasti („*acta iure imperii*“).

2. Iz področja uporabe te uredbe so izvzete:

- (a) nepogodbene obveznosti, nastale zaradi družinskih razmerij in razmerij, ki imajo po pravu, ki se uporablja za taka razmerja, primerljiv učinek, vključno s preživalskimi obveznostmi;
- (b) nepogodbene obveznosti, nastale zaradi premoženjskega stanja zakoncev, premoženjskega stanja partnerskih zvez, ki imajo po pravu, ki se uporablja za te zveze, primerljiv učinek kot zakonska zveza, oporoke in dedovanja;
- (c) nepogodbene obveznosti, nastale zaradi menic, čekov in zadolžnic ter drugih prenosljivih vrednostnih papirjev, kolikor obveznosti iz teh drugih prenosljivih vrednostnih papirjev izvirajo iz njihove prenosljive narave;
- (d) nepogodbene obveznosti, nastale zaradi prava družb in drugih fizičnih ali pravnih oseb glede zadev, kot je ustanovitev, z registracijo ali kako drugače, pravna sposobnost, notranja organizacija ali likvidacija družb in drugih fizičnih ali pravnih oseb, osebna odgovornost uradnikov in članov organov kot takih za obveznosti družb ter pravnih in fizičnih oseb, kot tudi osebna odgovornost revizorjev družbe ali njenih članov pri obveznih revizijah računovodskih dokumentov;
- (e) nepogodbene obveznosti, nastale zaradi razmerij med ustanovitelji, skrbniki in upravičenci prostovoljno ustanovljenega sklada;
- (f) nepogodbene obveznosti zaradi jedrske škode;
- (g) nepogodbene obveznosti, nastale zaradi kršitev zasebnosti in osebnostnih pravic, vključno z obrekovanjem.

3. Ta uredba se ne uporablja za dokaze in postopke, brez poseganja v člena 21 in 22.

4. V tej uredbi „država članica“ pomeni vse države članice, razen Danske.

Člen 2

Nepogodbene obveznosti

1. Za namene te uredbe, škoda zajema vse posledice, ki so nastale zaradi škodnih dejanj, neupravičene obogatitve, negotiorum gestio ali culpa in contrahendo.
2. Ta uredba se uporablja tudi za nepogodbene obveznosti, za katere je verjetno, da bodo nastale.
3. Vsak sklic v tej uredbi na:

- (a) dogodek, ki je povzročil škodo, zajema dogodke, ki povzročijo škodo in za katere je verjetno, da se bodo zgodili; in
- (b) škodo, vključuje škodo, za katero je verjetno, da se bo zgodila.

Člen 3

Splošna uporaba

Pravo, opredeljeno v tej uredbi, se uporablja tudi, če ni pravo države članice.

POGLAVJE II

ŠKODNA DEJANJA

Člen 4

Splošno pravilo

1. Če v tej uredbi ni drugače določeno, je pravo, ki se uporablja za nepogodbeno obveznost, nastalo iz škodnega dejanja, pravo države, v kateri škoda nastane, ne glede na državo, v kateri se je zgodil dogodek, ki je povzročil nastalo škodo, in ne glede na državo ali države, v kateri so nastale posredne posledice.
2. Vendar, kadar imata oseba, za katero zatrjuje, da nosi odgovornost in oseba, ki je utrpela škodo, ob nastanku škode običajno prebivališče v isti državi, se uporablja pravo te države.
3. Kadar je iz vseh okoliščin primera razvidno, da je škodno dejanje očitno v tesnejši zvezi z drugo državo kot z državo iz odstavkov 1 ali 2, se uporablja pravo druge države. Očitno tesnejša zveza z drugo državo bi lahko temeljila zlasti na že obstoječih razmerjih med strankama, kot je na primer pogodba, ki je tesno povezana z zadevnim škodnim dejanjem.

Člen 5

Odgovornost za izdelke

1. Brez poseganja v člen 4(2) je pravo, ki se uporablja za nepogodbene obveznosti, nastale zaradi škode, ki so jo povzročili izdelki z napako, naslednje:
 - (a) pravo države, kjer je imela oseba, ki je utrpela škodo, v času nastale škode običajno prebivališče, če se je izdelek tržil v tej državi; ali, če to ni mogoče,
 - (b) pravo države, v kateri je bil izdelek kupljen, če se je izdelek tržil v tej državi; ali, če to ni mogoče,
 - (c) pravo države, v kateri je nastala škoda, če se je izdelek tržil v tej državi.

Vendar pa je pravo, ki se uporablja, pravo države, v kateri ima oseba, za katero se zatrjuje, da je odgovorna, običajno prebivališče, če ta oseba v razumnih okvirih ni mogla predvideti trženja izdelka ali izdelka iste vrste v državi, kjer se uporablja pravo iz (a), (b) ali (c).

2. Kadar je iz vseh okoliščin primera razvidno, da je škodno dejanje očitno v tesnejši zvezi z drugo državo kot z državo iz odstavka 1, se uporablja pravo druge države. Očitno tesnejša zveza z drugo državo bi lahko temeljila zlasti na že obstoječih razmerjih med strankama, kot denimo pogodba, ki je tesno povezana z zadevnim škodnim dejanjem.

Člen 6

Nelojalna konkurenca in akti, ki omejujejo svobodno konkurenco

1. Pravo, ki se uporablja za nepogodbene obveznosti, nastale zaradi nelojalne konkurence, je pravo države, v kateri je konkurenca ali skupni interes potrošnikov prizadet ali bi bil lahko prizadet.

2. Kadar dejanje nelojalne konkurence prizadene izključno interes posebnega konkurenta, se uporablja člen 4.

3. Pravo, ki se uporablja za nepogodbene obveznosti, nastale zaradi omejevanja konkurence, je pravo države, na katere trgu ima omejitev učinek ali je verjetno, da ga bo imela.

4. Od prava, ki se uporablja na podlagi tega člena, ni mogoče odstopati s sporazumom v skladu s členom 14.

Člen 7

Okoljska škoda

Pravo, ki se uporablja za nepogodbene obveznosti, nastale zaradi okoljske škode ali škode, povzročene osebam ali premoženju, kot posledica take škode, je pravo, ki se določi ob uporabi člena 4(1), razen če se oseba, ki zahteva odškodnino za škodo, odloči, da se za zahtevek uporablja pravo države, v kateri se je zgodil dogodek, ki je povzročil škodo.

Člen 8

Kršitev pravic intelektualne lastnine

1. Za nepogodbene obveznosti, nastale zaradi kršitve pravic intelektualne lastnine, se uporablja pravo države, ki zahteva zaščito.

2. V primeru nepogodbenih obveznosti, nastalih zaradi kršitev enotne pravice intelektualne lastnine Skupnosti, se za

vprašanja, ki jih ustrezni instrument Skupnosti ne obravnava, uporablja pravo države, v kateri je bila kršitev storjena.

3. Od prava, ki se uporablja na podlagi tega člena, ni mogoče odstopati s sporazumom v skladu s členom 14.

Člen 9

Industrijska akcija

Brez poseganja v člen 4(2) je pravo, ki se uporablja za nepogodbene obveznosti v zvezi z odgovornostjo osebe v funkciji delavca ali delodajalca ali organizacij, ki zastopajo svoje poklicne interese za škodo, povzročeno z industrijsko akcijo, do katere je ali bo prišlo, pravo države, v kateri je ali bo do stavke prišlo.

POGLAVJE III

NEUPRAVIČENA OBOGATITEV, NEGOTIORUM GESTIO IN CULPA IN CONTRAHENDO

Člen 10

Neupravičena obogatitev

1. Če nepogodbena obveznost, nastala zaradi neupravičene obogatitve, vključno s prejemom neupravičenega plačila, zadeva razmerje med strankama, denimo pogodbo ali škodno dejanje, ki je v tesni zvezi s to neupravičeno obogatitvijo, zanjo velja pravo, ki velja za to razmerje.

2. Kadar se pravo, ki se uporablja, ne more določiti na podlagi odstavka 1, stranki pa sta imeli v času, ko se je zgodil dogodek, zaradi katerega je nastala neupravičena obogatitev, običajno prebivališče v isti državi, se uporablja pravo te države.

3. Kadar se pravo, ki se uporablja, ne more določiti na podlagi odstavkov 1 ali 2, se uporablja pravo države, v kateri je neupravičena obogatitev nastala.

4. Kadar je iz vseh okoliščin primera razvidno, da je nepogodbena obveznost, nastala zaradi neupravičene obogatitve, očitno v tesnejši zvezi z drugo državo kot z državo iz odstavkov 1, 2 in 3, se uporablja pravo druge države.

Člen 11

Negotiorum gestio

1. Če nepogodbena obveznost, nastala zaradi dejanja osebe, ki nima pooblastila za opravljanje dejanj za zadeve druge osebe, zadeva razmerje med strankama, nastalo denimo s pogodbo ali škodnim dejanjem, ki je v tesni zvezi s to nepogodbeno obveznostjo, zanjo velja pravo, ki velja za to razmerje.

2. Kadar se pravo, ki se uporablja, ne more določiti na podlagi odstavka 1, stranki pa sta imeli v času, ko je nastal dogodek, ki je povzročil škodo, običajno prebivališče v isti državi, se uporablja pravo te države.

3. Kadar se pravo, ki se uporablja, ne more določiti na podlagi odstavkov 1 ali 2, se uporablja pravo države, v kateri se je dejanje zgodilo.

4. Kadar je iz vseh okoliščin primera razvidno, da je nepogodbena obveznost, nastala zaradi dejanja osebe, ki nima pooblastila za opravljanje dejanj za zadeve druge osebe, očitno v tesnejši zvezi z drugo državo kot z državo iz odstavkov 1, 2 in 3, se uporablja pravo te druge države.

Člen 12

Culpa in contrahendo

1. Pravo, ki se uporablja za nepogodbene obveznosti, nastale zaradi dejanj pred sklenitvijo pogodbe, ne glede na to, ali je bila pogodba dejansko sklenjena, je pravo, ki se uporablja za pogodbo ali bi se uporabljalo za to pogodbo, če bi bila sklenjena.

2. Kjer se pravo, ki se uporablja, ne more določiti na podlagi odstavka 1, je pravo, ki se uporablja:

- (a) pravo države, v kateri je škoda nastala, ne glede na državo, v kateri se je zgodil dogodek, ki je povzročil nastalo škodo, in ne glede na državo ali države, v katerih so nastale posredne posledice, ali
- (b) kadar imata stranki v času, ko je nastal dogodek, ki je povzročil škodo, običajno prebivališče v isti državi, pravo te države, ali
- (c) kadar je iz vseh okoliščin primera razvidno, da je nepogodbena obveznost, ki je nastala z dejanji pred sklenitvijo pogodbe, očitno v tesnejši zvezi z drugo državo kot z državo iz odstavkov (a) in (b), pravo te druge države.

Člen 13

Uporaba člena 8

Za namene tega poglavja se člen 8 uporablja za nepogodbene obveznosti, ki nastanejo zaradi kršitve pravic intelektualne lastnine.

POGLAVJE IV

SVOBODA IZBIRE

Člen 14

Svoboda izbire

1. Stranki se lahko dogovorita, da se za nepogodbene obveznosti uporablja pravo po njuni izbiri, in sicer:

- (a) s sporazumom, sklenjenim po dogodku, ki je povzročil nastalo škodo;

ali

- (b) kadar obe stranki opravljata trgovinsko dejavnost, tudi s sporazumom, o katerem sta se stranki svobodno dogovorili pred dogodkom, ki je povzročil nastalo škodo.

Izbira je treba izraziti ali pokazati z razumno gotovostjo glede na okoliščine primera. Izbira ne vpliva na pravice tretjih oseb.

2. Kadar so vsi dejavniki, pomembni za situacijo v času dogodka, ki je povzročil nastalo škodo, prisotni v državi, katere prava stranki nista izbrali, izbira strank ne vpliva na uporabo določb prava te države, od katerih ni dovoljeno odstopanje s sporazumom.

3. Kadar so vsi dejavniki, pomembni za situacijo v času dogodka, ki je povzročil nastalo škodo, prisotni v eni ali več državah članicah, izbira strank glede prava, ki se uporablja, in ni pravo države članice, ne sme ovirati uporabe, po potrebi v obliki, v kateri se uporablja s strani pristojnega sodišča držav članic, določb prava Skupnosti, od katerih ni dovoljeno odstopanje s sporazumom.

POGLAVJE V

SKUPNA PRAVILA

Člen 15

Področje uporabe veljavnega prava

Pravo, ki se na podlagi te uredbe uporablja za nepogodbene obveznosti, ureja zlasti:

- (a) podlago in obseg odgovornosti, vključno z določitvijo oseb, ki bi lahko bile odgovorne za svoja dejanja;
- (b) razloge za izvzetje iz odgovornosti, njeno omejitev ali delitev;
- (c) obstoj, naravo in oceno škode ali zahtevano odškodnino;
- (d) v okviru pooblastil sodišča v skladu s procesnim pravom ukrepe, ki jih lahko sprejme sodišče za preprečitev ali odpravo poškodbe ali škode ali za zagotovitev odškodnine;
- (e) vprašanje, ali je pravica do nadomestila ali odškodnine lahko prenosljiva, vključno z dedovanjem;
- (f) osebe, upravičene do nadomestila za osebno utrpelo škodo;
- (g) odgovornost za dejanja druge osebe;
- (h) način prenehanja obveznosti ter pravila glede zastaranja in izgube pravic, nastale s potekom roka zastaranja, vključno s pravili v zvezi z začetkom, prekinitvijo in zadržanjem zastaralnega roka ali roka za izgubo pravic.

Člen 16

Prevladujoče obvezne določbe

Ta uredba ne omejuje uporabe določb prava pristojnega sodišča, kadar so te obvezne ne glede na pravo, ki se sicer uporablja za nepogodbene obveznosti.

Člen 17

Pravila glede varnosti in ravnanja

Pri ocenjevanju ravnanja odgovorne osebe se, dejansko in kolikor je to potrebno, upoštevajo pravila glede varnosti in ravnanja, veljavna na kraju in v času ravnanja, ki utemeljuje odgovornost.

Člen 18

Zasebna tožba zoper zavarovatelja odgovorne osebe

Oseba, ki je utrpela škodo, lahko vloži neposreden zahtevek zoper zavarovatelja odgovorne osebe, če to določa pravo, ki se uporablja za nepogodbene obveznosti ali za zavarovalno pogodbo.

Člen 19

Prenos pravic in obveznosti

Kadar ima oseba („upnik“) do druge osebe („dolžnika“) nepogodbeno terjatev, tretja oseba pa mora izpolniti obveznosti do upnika ali je svoje obveznosti do upnika že izpolnila na način, ki je sprejemljiv za upnika, se po pravu, ki ureja obveznosti tretje osebe do upnika, presodi, ali in do kakšne mere ima ta tretja oseba pravico uveljavljati terjatve proti dolžniku, ki jih je upnik imel do tega dolžnika po pravu, ki se uporablja za njuno razmerje.

Člen 20

Deljena odgovornost

Če ima upnik terjatev iz nepogodbenega razmerja do več dolžnikov, ki so odgovorni za isto terjatev eden izmed dolžnikov pa je terjatev v celoti ali deloma že poravnal, se pravica tega dolžnika do nadomestila s strani drugih dolžnikov ureja po pravu, ki se uporablja za nepogodbene obveznosti tega dolžnika do upnika.

Člen 21

Formalna veljavnost

Enostransko pravno dejanje v zvezi z nepogodbeno obveznostjo je formalno veljavno, če zadosti formalnim zahtevam po pravu države, ki se uporablja za zadevne nepogodbene obveznosti, ali pravu države, v kateri je bilo to dejanje opravljeno.

Člen 22

Dokazno breme

1. Pravo, ki ureja nepogodbene obveznosti po tej uredbi, se uporablja v obsegu, v katerem predvideva pravila za postav-

ljanje domnev zakonitosti ali določanje dokaznega bremena za nepogodbene obveznosti.

2. Za dejanja s pravnim učinkom se lahko dovolijo vsi načini dokazovanja, ki jih priznava pravo pristojnega sodišča ali katero koli pravo iz člena 21, po katerem je to dejanje formalno veljavno, če je tak način dokazovanja mogoče izvesti pred pristojnim sodiščem.

POGLAVJE VI

DRUGE DOLOČBE

Člen 23

Običajno prebivališče

1. Za namene te uredbe velja za običajno prebivališče družb in drugih pravnih ali nepravnih oseb kraj njihove glavne uprave.

Kadar dogodek, ki povzroči škodo, ali škoda nastane med poslovanjem podružnice, agencije ali katere koli druge poslovne enote, ta podružnica, agencija ali druga poslovna enota nadomešča običajno prebivališče.

2. Za namene te uredbe velja za običajno prebivališče fizične osebe, ki deluje v okviru svoje poslovne dejavnosti, glavni kraj poslovanja.

Člen 24

Izključitev zavračanja

Uporaba prava katere koli države, določenega s to uredbo, pomeni uporabo veljavnih pravnih predpisov te države razen predpisov mednarodnega zasebnega prava.

Člen 25

Države brez enotnega pravnega reda

1. Če obsega država več ozemeljskih enot, ki imajo vsaka svoje pravne predpise za nepogodbene obveznosti, se pri določitvi, katero pravo se uporablja v skladu s to uredbo, vsaka ozemeljska enota obravnava kot država.

2. Država članica, v kateri imajo različne ozemeljske enote svoje pravne predpise za nepogodbene obveznosti, ni dolžna uporabljati te uredbe za kolizijo zakonodaj teh ozemeljskih enot.

Člen 26

Javni red države sodišča

Uporaba določb prava države, kakor to določa ta uredba, se lahko zavrne le, če je takšna uporaba očitno nezdružljiva z javnim redom pristojnega sodišča.

Člen 27

Razmerje do določb prava Skupnosti

Ta uredba ne posega v uporabo določb prava Skupnosti, ki v razmerju do posebnih zadev določajo predpise glede kolizije zakonov v okviru nepogodbenih obveznosti.

Člen 28

Razmerje do obstoječih mednarodnih konvencij

1. Ta uredba ne posega v uporabo mednarodnih konvencij, katerih ena ali več pogodbenic so države članice v času sprejetja te uredbe in ki določajo predpise glede kolizije zakonov v zvezi z nepogodbenimi obveznostmi.

2. Vendar pa ima ta uredba med državami članicami prednost pred konvencijami, sklenjenimi izključno med dvema ali več državami članicami, če se nanašajo na zadeve, ki jih ureja ta uredba.

POGLAVJE VII

KONČNE DOLOČBE

Člen 29

Seznam konvencij

1. Države članice Komisijo uradno obvestijo o konvencijah iz člena 28(1) do... (*). Po tem datumu države članice uradno obvestijo Komisijo o preklicu katere od teh konvencij.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v državah članicah v skladu s Pogodbo o ustanovitvi Evropske skupnosti.

V Bruslju, ...

Za Evropski parlament

Predsednik

...

2. Komisija v šestih mesecih po prejemu v Uradnem listu Evropske unije objavi naslednje:

- (i) seznam konvencij iz odstavka 1;
- (ii) preklice konvencij iz odstavka 1.

Člen 30

Klavzula o pregledu

Najpozneje do ... (**) Komisija predloži Evropskemu parlamentu, Svetu in Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru poročilo o uporabi te uredbe. Poročilo po potrebi priloži predloge za prilagoditve te uredbe. Poročilo obravnava zlasti nepogodbene obveznosti, nastale zaradi prometnih nesreč in iz kršitev zasebnosti in osebnostnih pravic, vključno z obrekovanjem.

Člen 31

Časovna uporaba

Ta uredba se uporablja za dogodke, ki povzročijo škodo, ki nastane po začetku veljavnosti te uredbe.

Člen 32

Začetek uporabe

Ta uredba se uporablja od ... (***), razen člen 29, ki se začne uporabljati ... (*).

Za Svet

Predsednik

...

(*) 12 mesecev po sprejetju te uredbe

(**) štiri leta po dnevu začetka veljavnosti te uredbe.

(***) 18 mesecev po dnevu sprejetja te uredbe.

UTEMELJITEV SVETA

I. UVOD

Svet je na zasedanju 1. in 2. junija 2006 dosegel splošni dogovor glede besedila osnutka uredbe o pravu, ki se uporablja za nepogodbene obveznosti. Na podlagi tega je bilo 25. septembra 2006 s postopkom soodločanja sprejeto skupno stališče.

Svet je odločitev sprejel s kvalificirano večino. Delegaciji Estonije in Latvije sta glasovali proti zaradi pridržkov, ki sta jih imeli glede člena 9 o dejavnostih sindikatov in posledic tega člena na svobodo opravljanja storitev ⁽¹⁾.

Svet je pri sprejetju svojega stališča upošteval mnenje Evropskega parlamenta s prve obravnave z dne 6. julija 2005 ⁽²⁾.

Namen tega predloga je določiti enotna pravila o pravu, ki se uporablja za nepogodbene obveznosti ne glede na državo sodišča, pred katerim poteka postopek. Zaradi tega naj bi se povečala pravna varnost ter izboljšala predvidljivost pravnih sporov in prosti pretok sodnih odločb.

II. ANALIZA SKUPNEGA STALIŠČA

I. Splošno

Skupno stališče Sveta je večinoma v skladu s prvotnim predlogom Komisije, kakor je bil dopolnjen s spremenjenim predlogom, predloženim Svetu 22. februarja 2006 ⁽³⁾.

Glavne spremembe besedila so:

1. V primerjavi s prvotnim predlogom Komisije se je področje uporabe pravnega instrumenta pojasnilo in dodatno izpopolnilo. Odgovornosti države za dejanja in opustitve dejanj pri izva-janju javne oblasti („acta iure imperii“) so se izključile iz civilnih in gospodarskih zadev. Členu 1(2)(g) se je dodala še ena izključitev, da bi se upoštevale razprave in končni kompromis glede kršitve zasebnosti in osebnostnih pravic.
2. V tej uredbi velja enaka logika kot v prvotnem predlogu Komisije, in sicer v smislu, da Uredba določi splošno pravilo za pravo, ki se uporabi za škodno dejanje. V skladu s splošnim pravilom se uporabi pravo države, v kateri je škoda nastala. To se v primerjavi s prvotnim predlogom Komisije ni spremenilo. Člen 4(2) je izjema od tega splošnega načela, saj vzpostavlja posebno povezavo, kadar imata stranki običajno prebivališče v isti državi. Določbo člena 4(3) bi bilo treba razumeti kot „odstopno klavzulo“ glede na člena 4(1) in 4(2), kadar je iz vseh okoliščin primera razvidno, da je škodno dejanje očitno v tesnejši zvezi z drugo državo.

Načeloma bi se moralo to splošno pravilo uporabljati za vse nepogodbene obveznosti, ki jih zajema ta uredba. Samo v nekaterih omejenih in ustrezno utemeljenih okoliščinah bi se od splošnega pravila smelo odstopati ter uporabiti posebna pravila. V skladu s pogoji iz člena 14 se lahko stranki dogovorita, da se za nepogodbene obveznosti uporabi pravo po njuni izbiri.
3. V primerjavi s prvotnim predlogom Komisije se je področje uporabe teh posebnih pravil dodatno pojasnilo, da bi se poenostavila njihova praktična uporaba. Uredba trenutno predvideva posebna pravila za odgovornost za izdelke, neelojalno konkurenco, okoljsko škodo, kršitev pravic intelektualne lastnine in dejavnosti sindikatov.
4. Pogajanja glede kršitev zasebnosti in osebnostnih pravic so mnogim delegacijam povzročale težave. Svet je to vprašanje večkrat proučil in skrbno obravnaval vse možnosti na pogajalski mizi, vključno s predlogom Evropskega parlamenta.

⁽¹⁾ Glej sklic na opombo k točki pod I/A – 12219/2006 CODEC 838 JUSTCIV 181.

⁽²⁾ Glej dok. 10812/05 CODEC 590 JUSTCIV 132.

⁽³⁾ Glej dok. 6622/06 JUSTCIV 32 CODEC 171.

Vendar pa je Svet v okviru končnega kompromisa in poskusa uskladitve navzkrižnih interesov sklenil na tej stopnji črtati posebno pravilo v zvezi s kršitvami zasebnosti in osebnostnih pravic. Kakor že navedeno, so ta vprašanja trenutno izključena iz področja uporabe te uredbe s členom 1(2)(g).

To določbo pa je treba upoštevati skupaj s členom 30. Klavzula o pregledu, ki jo je predlagal Evropski parlament in je trenutno vsebovana v členu 30, določa, da je treba poročilo predložiti Komisiji najkasneje štiri leta po datumu začetka veljavnosti Uredbe. Poročilo naj bi obravnavalo zlasti nepogodbene obveznosti, nastale zaradi kršitev zasebnosti in osebnostnih pravic, vključno z obrekovanjem.

5. Za razliko od prvotnega predloga Komisije Uredba sedaj vsebuje tudi pravilo o dejavnostih sindikatov v skladu s predlogom Evropskega parlamenta. Zaradi uravnoteženosti interesov delavcev in delodajalcev to pravilo predvideva uporabo prava države, v kateri je prišlo do dejavnosti sindikatov. Ta določba pa je dvema delegacijama povzročala takšne težave, da sta glasovali proti skupnemu stališču.
6. Prvotni predlog Komisije je vseboval eno samo določbo za nepogodbene obveznosti, ki izhajajo iz dejanj, ki niso škodna dejanja. Uredba sedaj vključuje posebno poglavje z ločenimi določbami za neupravičeno obogatitev, *negotiorum gestio* ter *culpa in contrahendo*.
7. Členi o obveznih določbah, razmerju do drugih določb prava Skupnosti in razmerju do obstoječih mednarodnih konvencij so bili dodatno poenostavljeni.
8. Uredba sedaj na zahtevo Evropskega parlamenta vsebuje klavzulo o pregledu, ki Komisijo obvezuje, da Evropskemu parlamentu, Svetu in Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru predloži poročilo o uporabi Uredbe. Poročilo obravnava zlasti nepogodbene obveznosti, nastale zaradi prometnih nesreč in iz kršitev zasebnosti in osebnostnih pravic, vključno z obrekovanjem.

Druge spremembe so bolj oblikovne narave in so se vključile zaradi lažje berljivosti besedila.

Normativni del in uvodne izjave so se po dokončnem oblikovanju s strani pravnikov lingvistov preštevilčile. Tabela iz Priloge vsebuje oštevilčenje, kakor je navedeno v skupnem stališču in kakor je bilo navedeno v prvotnem predlogu.

2. Spremembe Parlamenta

Svet je sprejel mnogo sprememb Parlamenta. Na podlagi razprav v Svetu in po pregledu besedila s strani pravnikov lingvistov so bila v nekaterih primerih potrebna tehnična pojasnila. Uvodne izjave je bilo treba prilagoditi in dopolniti, da bi se ujemale z določbami Uredbe.

Zaradi sprememb členov 1, 2, 4, 9, 10, 11, 12, 28 in 30 je treba vključiti dodatne uvodne izjave.

Uvodne izjave 1–5 so bile dopolnjene, da bi se upošteval najnovejši politični razvoj. Skladno s tem se je sklicevanje na akcijski načrt iz leta 1998 nadomestilo s smernicami iz Haaškega programa, ki ga je Svet sprejel leta 2004.

(a) V celoti sprejete spremembe

Spremembe 12, 17, 21, 22, 35, 37, 39, 40, 45, 51, 52 in ustni predlogi sprememb se lahko sprejmejo take, kot jih je predstavil Evropski parlament, saj prispevajo bodisi k jasnosti in usklajenosti instrumenta bodisi k določenim podrobnim vprašanjem.

(b) Vsebinsko sprejete spremembe

Spremembe 2, 15, 18, 19, 20, 23, 24, 28, 31, 34, 38, 45 in 54 se lahko sprejmejo v vsebinskem smislu, vendar jih je treba na novo oblikovati.

Sprememba 2 je zajeta v trenutnih uvodnih izjavah (29) in (31).

Vsebino spremembe 15 povzema uvodna izjava (24).

Spremembe, predlagane s spremembo 18, se odražajo v vsebini členov 2 in 1(1).

Spremembi 19 in 20 sta vključeni v besedilo členov 1(2)(b) in 1(2)(d). Vendar je bila ubeseditev poenostavljena, predvsem zaradi vključitve člena 2.

Sprememba 23 se vsebinsko sprejme. Vendar je po mnenju Sveta zaradi sprememb uvodne izjave (9) in člena 1(1) ta sprememba nepotrebna.

Svet meni, da so spremembe, ki so predlagane s spremembo 24, vsebinsko zajete v spremembah členov 16, 26 in 27 ter uvodne izjave (31).

Svet lahko sprejme načelo sprememb 28 in 34, s čimer bi se spremenila struktura in naslov oddelkov. Svet meni, da se to odraža v trenutni strukturi Uredbe, ki je razdeljena na poglavje I — Področje uporabe, poglavje II — Škodna dejanja, poglavje III — Neupravičena obogatitev, *negotiorum gestio* in *culpa in contrahendo*, poglavje IV — Svoboda izbire in poglavje V — Skupne določbe, in bi tako služila istemu namenu.

Sprememba 31 uvaja novo določbo o dejavnostih sindikatov; kar je v skladu s pogajanjem v Svetu. Vendar se je vsebina pravila bolj natančno opredelila v členu 9 in uvodnih izjavah (24) in (25).

Vsebino spremembe 38 povzema člen 14. Svet pa je poskusil besedilo poenostaviti, da bi postalo prožnejše.

Vsebino spremembe 46 povzema člen 18.

(c) *Deloma sprejete spremembe*

Spremembe 3, 14, 25, 26, 36, 44, 53, in 54 se lahko deloma sprejmejo.

Sprememba 3 je le delno sprejemljiva, saj se uvodna izjava nanaša na člen 4, sprememba 26 glede člena 4 pa tudi ni popolnoma sprejemljiva. Prvi stavek spremembe je vsebinsko zajet v sedanjem besedilu uvodnih izjav (13) in (14). Zadnji del spremembe se odraža v sedanjem besedilu uvodne izjave (28).

Sprememba 14 predlaga, da se zaradi poudarka na prosti presoji sodnika dodajo besede „kolikor je to primerno“ ter da se ta možnost izključi pri zadevah v zvezi s kršitvami zasebnosti in nelojalno konkurenco. Medtem ko Svet lahko sprejme prvi del spremembe, so bile zadeve v zvezi s kršitvami zasebnosti izključene iz področja uporabe, Svet pa ne vidi utemeljitve za izjemo primerov nelojalne konkurence.

Sprememba 25 se načeloma sprejme. Vendar je treba po mnenju Sveta pogoje za izražanje izbire *ex ante* podati jasno in nedvoumno.

Sprememba 26 se nanaša na splošno pravilo iz člena 4.

V zvezi s členom 4(1) Svet lahko sprejme predlagane spremembe.

Po drugi strani pa ne more sprejeti sprememb, uvedenih v odstavku 2. Odstavek 2 uvaja posebno pravilo pri prometnih nesrečah, po katerem bi se za nepogodbene obveznosti po eni strani in znesek odškodnine po drugi uporabljali dve ločeni pravi. Kot je Komisija navedla v revidiranem predlogu ⁽¹⁾, se ta rešitev razlikuje od veljavnega prava v državah članicah in se zato ne more sprejeti brez temeljite predhodne analize. V skladu s tem se predlaga, da se vprašanje podrobno prouči v poročilu iz člena 30.

⁽¹⁾ Glej dok. 6622/06 JUSTCIV 32 CODEC 171.

Člen 4(3) pa bi bilo treba razumeti kot „odstopno klavzulo“ glede na člena 4(1) in (2), kadar je iz vseh okoliščin primera razvidno, da je škodno dejanje očitno v tesnejši zvezi z drugo državo. S tega vidika se Svetu ne zdi potrebno navajati posebnih dejavnikov.

Sprememba 36 se nanaša na novi člen 10. Čeprav so predlagane spremembe načeloma sprejemljive, je po mnenju Sveta pravo države, v kateri je nastala neupravičena obogatitev, ustrežnejši povezovalni dejavnik v primerih, kjer se pravo, ki se uporablja, ne more določiti na podlagi člena 10(1) ali (2).

Prvi del spremembe 14 je za Svet sprejemljiv. Vendar je bilo med pogajanji dogovorjeno, da se črta odstavek 2, kar bi v nekaterih državah povzročilo temeljne probleme in zato Svet tega dela spremembe ne more sprejeti.

Sprememba 53 se sprejme deloma. Svet meni, da bi bilo primerneje, če bi ta uredba avtomatično imela prednost pred konvencijami, sklenjenimi izključno med dvema ali več državami članicami, kolikor se nanašajo na zadeve, ki jih ureja ta uredba. Sprememba, predlagana v zvezi s členom 28(3), ni sprejemljiva, saj Haaška konvencija predvideva posebno ureditev za prometne nesreče in mnoge države članice, ki so pogodbenice te konvencije, so izrazile željo po ohranitvi te ureditve. V zvezi s tem je treba upoštevati klavzulo o pregledu iz člena 30, ki izrecno navaja prometne nesreče.

Svet pozdravlja klavzulo o pregledu, kakor je predlagana s spremembo 54. Vseeno pa meni, da bi bila splošnejša klavzula o pregledu bolj primerna za zagotovitev učinkovitega vrednotenja v okviru obstoječih pristojnosti (glej člen 30).

(d) Zavrnjene spremembe

Spremembe 1, 4, 5, 6, 8, 10, 11, 13, 16, 27, 29, 32, 33, 41, 42, 43, 47, 49, 50, 56 in 57 se zavrnejo.

Sprememba 1 se sklicuje na Uredbo „Rim I“. Preden pa se ta uredba sprejme, je bolj primerno sklicovanje na obstoječo Konvencijo o pravu, ki se uporablja za pogodbene obveznosti Rim I iz leta 1980.

Sprememba 4 se nanaša na spremembe splošnega pravila (sprememba 26). Ker je bila sprememba 26 delno zavrnjena, bi bilo treba zavrniti tudi ustrezne spremembe uvodnih izjav.

Glede na to, da se je spremenilo področje uporabe Uredbe, Svet ne vidi potrebe za spremembo 5.

Namen sprememb 6, 8, 11 in 13 je prilagoditi uvodne izjave, da bi odražale črtanje več posebnih pravil iz Uredbe, kakor je predlagano s spremembami 27 (odgovornost za izdelke), 29 (neelojalna konkurenca in akti, ki omejujejo svobodno konkurenco) ter 33 (škodovanje okolju). Svet ne more sprejeti črtanja teh posebnih pravil, zato bi bilo treba zavrniti tudi ustrezne spremembe uvodnih izjav. Vendar si je Svet prizadeval jasno opredeliti področje uporabe teh pravil, da bi se poenostavila njihova praktična uporaba.

Spremembi 10 in 56 bi bilo treba zavrniti, saj so bile nepogodbene obveznosti, nastale zaradi kršitev zasebnosti in osebnostnih pravic, vključno z obrekovanjem, izključene iz področja uporabe te uredbe.

Sprememba 16 je za Svet nesprejemljiva, saj Svet zavrača spremembo 42, na katero se nanaša ta sprememba.

Namen spremembe 27 je ukiniti posebno pravilo v zvezi z odgovornostjo za izdelke. Svet meni, da z uporabo splošnih pravil v zvezi z odgovornostjo za izdelke ne bi bilo mogoče določiti uporabe prava s primerno gotovostjo. Vzpostavitev kaskadnega sistema povezovanja dejavnikov skupaj s klavzulo predvidljivosti se zdi glede na ta cilj uravnotežena rešitev.

Namen spremembe 29 je črtati posebno pravilo za nelojalno konkurenco. Tega Svet ne more sprejeti. Pravilo iz člena 6 ni izjema od splošnega pravila iz člena 4(1), temveč ga zgolj pojasnjuje, da se opredeli, kje nastane škoda. Glede nelojalne konkurence bi moralo pravilo varovati konkurente, potrošnike in splošno javnost ter zagotavljati pravilno delovanje tržnega gospodarstva. Povezava s krajem, kjer so razmerja med konkurenti ali skupni interesi potrošnikov prizadeti, ali — v primeru omejevanja konkurence — z državo, v kateri ima to omejevanje posledice ali bi lahko imelo posledice, je na splošno v skladu s temi cilji. Nepogodbene obveznosti, nastale zaradi omejevanja konkurence iz člena 6(3), bi morale zajemati kršitve tako konkurenčnega prava Skupnosti kot nacionalnega konkurenčnega prava.

Sprememba 32 zadeva spremembo 26, ki jo Svet zavrača, kolikor se nanaša na prometne nesreče. Iz istega razloga, kot je naveden zgoraj, se ta sprememba zavrne.

Svet ne more sprejeti črtanja posebnega pravila za okoljsko škodo, kakor predlaga sprememba 33. Predlagano pravilo odraža načelo „plača povzročitelj obremenitve“, ki ga spodbuja Skupnost in se že uporablja v več državah članicah.

Svet ne more sprejeti spremembe 41, saj se zdi, da je v nasprotju s spremembami, ki jih predlaga sprememba 40, ki pa je za Svet sprejemljiva.

Spremembi 42 in 43 zadevata vprašanje o uporabi tujega prava na sodišču. Spremembi Svet zavrača, saj je treba to vprašanje obravnavati v drugačnem okviru.

Po mnenju Sveta je sprememba 47 odvečna, ker je bila sprejeta sprememba 22.

Svet meni, da za namene fizičnih oseb, ki delujejo v okviru svoje poslovne dejavnosti, zadostuje pojasnilo iz člena 23(2). Zato se zavrne sprememba 49.

Namen spremembe 50 je pojasniti pojem javnega reda. Zaenkrat bi bilo težko določiti skupna merila in referenčna besedila za opredelitev javnega reda. Iz tega razloga se sprememba 50 zavrne.

Sprememba 57 zadeva člen 6 prvotnega predloga Komisije. Svet je to vprašanje večkrat proučil in podrobno obravnaval vse možnosti na pogajalski mizi, vključno z rešitvijo, ki jo je predlagal Evropski parlament. Vendar pa v okviru končnega kompromisa in poskusa uskladitve navzkrižnih interesov Svet na tej stopnji predlaga črtanje posebnega pravila v zvezi s kršitvami zasebnosti in osebnostnih pravic. V skladu s tem se mora sprememba 57 zavrniti. Uredba namesto tega v členu 1(2)(g) predvideva izključitev iz področja uporabe.

To določbo pa bi bilo treba upoštevati skupaj s členom 30. Klavzula o pregledu iz člena 30 določa, da je treba poročilo predložiti Komisiji najkasneje štiri leta po datumu začetka veljavnosti Uredbe. Poročilo obravnava zlasti nepogodbene obveznosti, nastale zaradi kršitev zasebnosti in osebnostnih pravic, vključno z obrekovanjem.

III. ZAKLJUČEK

Po mnenju Sveta besedilo skupnega stališča do Uredbe o pravu, ki se uporablja za nepogodbene obveznosti vzpostavlja uravnotežen sistem kolizijskih pravil na področju nepogodbenih obveznosti ter želeno poenotenje pravil o pravu, ki se uporablja. Poleg tega je skupno stališče na splošno skladno s prvotnim predlogom Komisije in mnenjem Evropskega parlamenta.

PRILOGA

PRIMERJALNA TABELA

Prvotni predlog Komisije	Skupno stališče Sveta
Uvodna izjava (1)	Uvodna izjava (1)
novo	Uvodna izjava (2)
Uvodna izjava (2)	črtano
Uvodna izjava (3)	Uvodna izjava (3)
novo	Uvodna izjava (4)
novo	Uvodna izjava (5)
Uvodna izjava (4)	Uvodna izjava (6)
Uvodna izjava (5)	Uvodna izjava (7)
novo	Uvodna izjava (8)
novo	Uvodna izjava (9)
novo	Uvodna izjava (10)
novo	Uvodna izjava (11)
Uvodna izjava (6)	Uvodna izjava (12)
Uvodna izjava (7)	Uvodna izjava (13)
Uvodna izjava (8)	Uvodna izjava (14)
novo	Uvodna izjava (15)
novo	Uvodna izjava (16)
Uvodna izjava (9)	Uvodna izjava (17)
Uvodna izjava (10)	Uvodna izjava (18)
Uvodna izjava (11)	Uvodna izjava (19)
novo	Uvodna izjava (20)
novo	Uvodna izjava (21)
Uvodna izjava (12)	črtano
Uvodna izjava (13)	Uvodna izjava (22)
Uvodna izjava (14)	Uvodna izjava (23)
novo	Uvodna izjava (24)
novo	Uvodna izjava (25)
Uvodna izjava (15)	Uvodna izjava (26)
novo	Uvodna izjava (27)
Uvodna izjava (16)	Uvodna izjava (28)
Uvodna izjava (17)	Uvodna izjava (29)
Uvodna izjava (18)	Uvodna izjava (30)
Uvodna izjava (19)	Uvodna izjava (31)

Prvotni predlog Komisije	Skupno stališče Sveta
Uvodna izjava (20)	Uvodna izjava (32)
novo	Uvodna izjava (33)
Uvodna izjava (21)	Uvodna izjava (34)
Uvodna izjava (22)	Uvodna izjava (35)
Uvodna izjava (23)	Uvodna izjava (36)
Člen 1	Člen 1
novo	Člen 2
Člen 2	Člen 3
Člen 3	Člen 4
Člen 4	Člen 5
Člen 5	Člen 6
Člen 6	črtano
Člen 7	Člen 7
Člen 8	Člen 8
novo	Člen 9
Člen 9(1)	Člen 12
Člen 9(2)	Člen 10(2), 11(2), 12(2)(b)
Člen 9(3)	Člen 10
Člen 9(4)	Člen 11
Člen 9(5)	Člen 10(4), 11(4), 12(2)(c)
Člen 9(6)	Člen 13
Člen 10	Člen 14
Člen 11	Člen 15
Člen 12	Člen 16
Člen 13	Člen 17
Člen 14	Člen 18
Člen 15(1)	Člen 19
Člen 15(2)	Člen 20
Člen 16	Člen 21
Člen 17	Člen 22
Člen 18	črtano
Člen 19	Člen 23
Člen 20	Člen 24

Prvotni predlog Komisije	Skupno stališče Sveta
Člen 21	Člen 25
Člen 22	Člen 26
Člen 23	Člen 27
Člen 24	črtano
Člen 25	Člen 28
Člen 26	Člen 29
novo	Člen 30
Člen 27 drugi oddelek	Člen 31
Člen 27 prvi in tretji oddelek	Člen 32